

Haikolan väki toivottaa Pirtin Viestin lukijoille Rauhallista Joulua ja siunausta tulevaan vuoteen 2023! Johdattakoon Joulun Herra myös Haikolaa tiellä tulevaisuuteen!

Kortti "Pyhä perhe" on graafikko Anu Vanaksen suunnittelema.

Immanuel-joulukortteja myydään jälleen esityksen hyväksi.
Korttien hinta 2 € (postikorttimalli) ja 2,5 € (taitettava kortti ja kirjekuori).
Tilaukset puh. 040 5414517.

Joulumuisto vuosien takaa

Annukka Laine – yksi Haikolan ystävästä vuosikymmenten takaa – on kertonut joulumatkastaan Jerusalemiin. Hän oli ollut opiskelemaisessa Saksassa ja vietti nyt ansaittua lomaa ystävien luona Jerusalemissa.

// Matkalla Tel Aivin lentokentältä Jerusalemiin ihmettelyn yönsinistä, lumetonta maisemaa. Auto kuljettaa meidät jyrkkää mäkeä Öljymäelle asti ystävien pinjojen ympäröimään pyöreäseinäiseen kivilinnaan. Kaskaat sirittävät äänekkäästi tähtien valaistessa talon takana levittäytyvää Juudean autiomaata. Yö on jo pitkällä.

"Seuraavana aamuna herään kirkkaan siniseltä taivaalta tulivaan auringonvaloon ja lintujen iloiseen viserrykseen! Riennän kivisiä portaita yläkerrokseen, missä talon olohuone ja keittiö sijaitsevat. Ystäväni avaa suuren parvekkeen oven ja kehoittaa tulemaan sinne. Maisema on huikaiseva, etemme avautuu

Jerusalem vanhan kaupungin panoraama kaikessa upeudessaan!

"Keskeisellä paikalla kohoaa Kalliososkeijan kultainen kupoli – tietävästi juuri sillä paikalla, missä aikoinaan sijaitti juutalaisen jumalanpalveluselämän keskus, temppeli. Vanhaa kaupunkia ympäröi vahva muuri. Nykyisen muurin rakennutti sulttaani Suleiman Suuri 1500-luvun puolivälissä.

// Ortodoksijuutalaisten miesten pukeutuminen on omanlaistaan, usein pitkähäkky musta takki ja housut, valkoinen paita, jonka alta vilahtelevat aluspaidan rukoustupsut, tzitzit. Ne auttavat muistamaan Jumalan todellisuuden kaiken elämän hyörintä keskellä. Miesten päätä peittää kipa. Talmud kehottaa miestä peittämään pään rukoillessaan kunnioituksesta Jumalaa kohtaan. Sapattina tai muuna juhlapäivänä joillakin on myös iso, komea karvahattu. Tämänkaltaisen juhla-asu on luultavasti lähtöisin Itä-Euroopan juutalaisilta. Heillä on myös usein korvakiharat Mooses kirjojen säädösten mukaan.

// Naisten pukeutuminen ei ole niin huomiota herättävää; uskovaiset juutalaisnaiset pukeutuvat hillitysti, erityisesti naimi-

sisä olevien hiukset on peitetty huivilla. Jos hiukset on leikattu avioitumisen yhteydessä, hän saattaa käyttää myös peruukkia.

"Vanhan kaupungin kapeilla kujilla kulkee myös kristittyjä pyhiinvaeltajia sekä tummiin, pitkiin kaapuihin pukeutuneita eri kirkkokuntien nunnia ja munkkeja. Kaiken tungoksen keskellä astelee vielä koväänisesti kiljuvia aaseja, jotka kuljettavat suuria kuormia basaareihin.

"Käynti vanhassa kaupungissa on kuin aikamatkaa Raamatun maailmaan. Autoilla sinne ei olekaan asiaa.

Via Dolorosaa – Jeesuksen tuskien tietä – pitkin kuljemme kohti Golgataa. Keisarinna Helena löysi 300-luvulla Jerusalemissa muun muassa Jeesuksen ristin ja haudan sekä Betlehemistä syntymäpaikan. Kirkon avaimet ovat olleet ristiretkeläisajalta asti kahden muslimiperheen hallussa. Tällä järjestelyllä pyritään takaamaan rauhanomainen yhteiselo kaikkien kuuden kirkkoa hallin-

noivan kristillisen suuntauksen kesken.

// Jouluaattona lähdemme Betlehemiin! Jännittyneenä ja hartain mielin lähestyn tätä merkityksellistä, pyhää paikka. Vanhan, historiallisen Syntymäkirkon edessä oleva aukio pullistelee vierailijoita. Jonotamme hyvän aikaa kirkkoon ja sen alakerroksessa sijaitsevaan syntymäluolaan pääsyä. Kun ihmettelen väen paljoutta ja markkinatunnelmaa, toteaa ystäväni viisaasti: "Samantapainen hyörintä täällä oli varmaan silloinkin, 2000 vuotta sitten, kun kauan kaivattu, luvattu Messias syntyi – eikä majapaikkaa ollut löytyä." ●

HAIKOLAN
TULEVAISUUS
s. 4

Terttu Sallisen muistelujen jatkoa edellisestä numerosta

Terttu kävi opiston karjalaisen kulttuurin kursseilla ensin miehensä **Leo Metherin** kanssa ja tämän kuoltua ystävien matkas-
sa. Terttu pohtii: "Sota katkaisi minun lapsuuteni, sanoo sielun-
siskoni kirjailija **Eeva Kilpi**. Olen samaa mieltä omalta kohdaltani – olen häntä nuorempi – mutta koin uusien olosuhteiden olevan

toisinaan jännittäviä. Minä poloin olen jatkanut paikasta toiseen muuttamistani. En aina ole itse saanut päättää, minne ja milloin on lähdettävä. Nykyajan koululaiset häiriintyvät, jos opettajat vaihtuvat liian tiuhaan."

"Evakkoreissulla Tampereella kahden vuoden aikana minulla oli viisi opettajaa. Meistä oli kivaa

odottaa, millainen hahmo kulloinkin luokan ovesta tuli. Muistan jopa opettajien nimetkin. Sitten taas lähdettiin takaisin Viipuriin, joka kuitenkin kesällä 1944 oli jätettävä. Ainoastaan Viipuri on minun kotikaupunkini. Niin sen edelleen koen. Ennen pandemiaa tein laivamatkan sinne monena peräkkäisenä kesänä ihan vain kanavamatkan takia. Ihanaa nauttia rakentamattomista rannoista ihan kuin aika olisi pysähtynyt. Kaupungin katuja kävelin kuin tunteen turisti."

Tapaamistaan **Kyllikin** kanssa Terttu muistelee: "Oikeastaan **Kyllikin** ja minun tutustuminen tapahtui vasta 20.7.2005 bussimat-
kalla **Ilomantsin** praasniekkaan. Hiihtomatkoi-
ansioista olin ollut **Haikolafani** jo vuodesta 2003–2004 asti, mutta tilaisuutta tutustumi-
seen ei tullut. Vaarana oli että tapaamisesta tulisi vain bussimatkan mittainen.

Niin ei onneksi käynyt. Siirryimme yhteydenottoissamme kortti-

linjalle. Minulla on useita korttiystäviä. Eräs heistä on erityisen tärkeä, hän asuu Joensuussa. Hän kertoo, miten siellä päin menee, lähettää myös lehtileikkeitä minua kiinnostavista tapahtumista ja ihmisistä, esim. luostareista ja ortodoksiasta yleensä. Pöydälläni oli silloin parhaillaan lehtileike **Karjalaisesta**, juhla-
kirjoitus **Kyllikin** 70-vuotispäivänä. Se on ja on ollut minulle tiedonlähteenä **Kyllikin** toimeliaan elämän siihenastisista vaiheista. **Kyllikki** ei jäänyt laakereille lepäämään vaan suunnitelli ja toimi opiston sivistystehtävän
jatkaajana. Sen todistaa ennen tuota praasniekkaretkeä toteutettu **Karjalaisen** kulttuurin kurssi:
erinomaiset luennoitsijat esitel-
mivät **Karjalasta** taiteilijoiden innoittajana.

Kun opisto loppui, tunnelma oli hiljainen, haikeakin, mutta vaistosin, että vaikka opiston toiminta supistuukin, se löytää uomansa. **Haikolan** talon kurssit ovat omalta osaltaan paikanneet puutteita. ●

OTTEITA KIRJAPÄIVÄKIRJASTANI jatkuu edellisestä numerosta

VILJO HEINONEN: KAKSI VUOTTA KUOLLEENA (1924)

Aunuksen retkeltä venäläisten vangiksi joutuneen turkulaiskoululaisen huikea seikkailu. Häntä ei tavan mukaan teloitettukaan välittömästi, vaan siirrettiin Pietariin vankilaan. Siellä nälkäkuoleman uhatessa hän liittyi puna-armeijaan ajatellen pianikin karkaavansa

Suomeen. Joukko-osasto lähetettiin Ar-
kangeliin taistelemaan brittejä vastaan. Sieltä sitten sotimaan Puolaan, jossa Neuvosto-Venäjä joukot saivat ensimenestyksen jälkeen kunnolla turpiinsa niin, että 60 000 miestä pakeni Saksaan. (Kostettiin kohan tämä **Katynin** metsässä?) Useiden vankileirien kautta **Heinonen** päätyi **Bayreuthin** pikkukaupunkiin, josta vihdoinkin sai lähetetyksi kirjeen kotiin. Tarvittiin Saksan, Puolan, Venäjän ja Suomen diplomaattisia neuvotteluja ja vielä viisi kuukautta aikaa, ennen kuin poika pääsi takaisin Turkuun.

Teos on julkaistu **Kariston** nuorisokirjasarjassa, ja pidän sitä – nykyään niin muodikkaana – autofiktiona. Pääpiirteissään se on totta, keksityt anekdootit voi arvata.

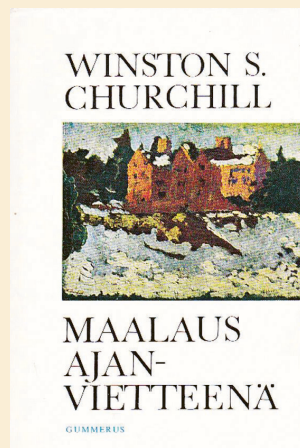
Viljo Heinen luki itsensä matematiikan maisteriksi, siirtyi Poriin yhteislyseon rehtoriksi ja kasvatti sen 1960-luvulla Suomen suurimaksi oppikouluksi. Koulun hankittiin kielistudio ja maan parhaat fysiikan kokoelmat, joista minäkin pääsin nauttimaan.

Minnan kirjahyllystä II

HELENE HANFF: RAKAS VANHA KIRJA (alkuteos 84, Charing Cross Road) (1970, suom. 1982)

Riemukas kirjeenvaihto newyorkilaisen kirjailijan ja lontoolaisen kirja-antikvariaatin välillä vuosina 1949–1969. Ja mikä parasta: kirja on lyhyt, vain 99 harvaan ladottua sivua täynnä hilpeitä huomioita.

"En voi ikinä kiinnostua asioista, jotka eivät koskaan tapahtuneet ihmisille, jotka eivät ole milloinkaan edes eläneet." Hurraa, toveri! Minunkin on vaikea sulattaa ja ymmärtää romaaneja. - Tiedän, tiedän: tosikirjallisuus on usein vain toisella tavalla epätotta. Minna **Lindgren**kin on todennut: "Kun haluaa kertoa totuuden, on kirjoitettava fiktiota." **Lindgren** puhuu kirjoittamisesta, minä lukemisesta. On helpompaa minun, joustamattoman, mielikuvituksen tylysimyksen lukea kuvausta, joka saattaisi olla totta kuin antautua fiktiivisen fantasian viettäväksi.

WINSTON CHURCHILL: MAALAU AJANVIETTEENÄ (alkuteos Painting as Pastime) (1932, suom. 1950)

Teksti julkaistiin alun perin essee-kokoelmassa vuonna 1932. Siitä tehtiin 1948 erillispainos, johon liitettiin värikuvat kirjoittajan 18 maalauksesta. Se ei yritäkään selittää, kuinka tulee maalata. Se kertoo ainoastaan maalaamisen tuottamasta mielihyvästä. Kirjan on rohkaissut muiden muassa **Kathleen Ferrierin** ja **George W. Bushin** tarttumaan pensseliin.

Churchill oli jo yli 40-vuotias, kun tuli kokeilleeksi piirtämistä lastensa väreillä. Hän ihastui ja hankki saman tien itselleen maalaustarvikkeet. Hän kehuu öljyvärejä, koska niitä voi sekoitella vapaasti vaikka kuinka paksult ja – "yksi palettiveitsellä pyyhkäisy poistaa kankaalta kokonaisen aamupäivän veren ja kyynelet, minkä jälkeen voi uudelleen alkaa alusta". Kyse on ajanvietteestä, joka "ei ainakaan vahingoita ketään, ei ihmistä eikä eläintä". "En tiedä mitään, mikä ruumista uuttamatta täydellisemmin valtaisi mielen." Sen ansiosta oppii näkemään värejä ja yksityiskohtia, arvostamaan luontoa ja arvostelemaan maalauksia.

"Laupias taivas, kuinka paljon ihannuutta onkaan olemassa ja kuinka vähän aikaa on sen näkemiseen!" ●

Rakkauden kaksoiskäsky

Teksti Matteuksen evankeliumista 22:34–40.

MITÄ SINÄ AJATTELET TÄSTÄ KESKUSTELUSTA?

Kysyjinä olivat fariseukset, lain tuntijat ja lain noudattamisen vartijat. Kysymyksen esitti lainopinut eli se, jolla oli niin paljon tietoa, että sai opettaa muita.

Kysyivätkö he saadakseensa tietoa? Tuskin. He kyllä tunsivat lain pienintä piirtoa myöten.

Heidän motiivinsa oli toinen: He halusivat kiusata Jeesusta. He toivoivat, että Jeesus sanoisi jotakin varomatonta Jumalan pyhästä laista ja sillä perusteella he ajattelivat saavansa aiheen ottaa Jeesuksen kiinni ja panna hänet syytteeseen. He halusivat murtaa Jeesuksen auktoriteetin.

Vastaajana oli Jeesus, joka oli hieman aikaisemmin tukkinut saddukeusten suun ojentamalla heitä ylösnousemuselämän todellisuudesta.

KÄSKYISTÄ SUURIN JA TÄRKEIN Juutalaisten opettajien mukaan Jumala antoi Moosekselle 613 käskyä, 248 määräystä ja 365 kieltoa.

Jokainen juutalainen tunsikin tämän ensimmäisen käskyn: Herra on meidän Jumalamme. Rakasta Herraa Jumalaasi koko sydämeästäsi, koko sielustasi ja koko voimastasi. Se on juutalaisen joka-aamuinen rukous. Sen tärkeydestä ei ollut mitään epäilyä.

Toinenkin käsky on kirjoitettu Mooseksen kirjassa. Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Tämä suuntautui kuitenkin vain omaan kansaan.

Lähimmäisen rakastaminen tunnetaan myös laajalti muiden maailmanuskontojen piirissä. Niin sanottu kultainen sääntö: Kaikki minkä tahdotte ihmisten teille tekävän, tehkää te samoin heille.

Vastauksessaan Jeesus liitti nämä kaksi käskyä yhteen: Jumalan rakastamisen ja lähimmäisen rakastamisen. Ne kuuluvat yhteen. Niiden noudattamisessa toteutuu Jumalan pyhän tahdon kokonaisuus. Jeesus oli radikaali myös siinä, että hän opetuksessaan ulotti lähimmäisrakkauden piiriin kaikki ihmiset, ei vain juutalaisten oman kansan jäseniä.

TIETÄMINEN JA NOUDATTAMINEN – KAKSI ERI ASIAA

Moni ihminen osaisi vastata kysymykseen, kuinka kuuluu rakkauden kaksoiskäsky.

Osaamme kenties vastata oikein. Tunnemme asian. Noudattamme rakkauden kaksoiskäskyä.

kyä? Osoittaako elämämme, että rakastamme Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistämme niin kuin itseämme?

On eri asia tietää ja noudattaa omassa elämässä.

RAKASTETAANKO TÄSSÄ MAAILMASSA?

Miltä näyttää?

Ollessani tämän tekstin äärellä mieleen nousi aikamme uutisotikoita: Sodat riehuvat. Käsittämätön viha vallitsee kansojen ja ihmisryhmien välillä. Vihapuhe jatkuu. Ihmiset puhuvat toistensa ohi kuulematta toisiaan. Nuorten pahoinvointi lisääntyy. Yksinäisiä vanhuksia laiminlyödään ja unohdetaan. Maailmanlaajuisesti oikeudenmukaisuuden ja rauhan ja yhteisen hyvän jakamisen periaatteet luhistuvat. Luomakuntakin kärsii ihmisen hyväksikäytön seurauksena.

Miltä näyttäisi, jos osaisimme ja haluaisimme rakastaa?

Ehkä maailma olisi hivenen ystävällisempi ja parempi paikka meille kaikille?

LÄHIMMÄISESSÄSI KOHTAAT KRISTUKSEN

Jumalan rakastaminen tulee todeksi lähimmäisen rakastamisessa.

Ensimmäistä käskyä ei voi täyttää, ellei täytä toista.

Jokainen ihminen on Jumalan kuva. Jos halveksit ihmistä, Jumalan kuvaa, kuinka voit väittää rakastavasi itse kuvattavaa?

Jeesus muistutti kerran, että kaikki mitä teemme lähimmäiselle on sen tekemistä hänelle itselleen, Jeesukselle. Laiminlyömme Jeesuksen rakastamisen joka kerran, kun laiminlyömme lähimmäisemme rakastamisen. Kun käänämme selkämme apua tarvitsevalta lähimmäiseltä, käänämme selkämme Jeesukselle.

Jumalan rakastaminen ei ole jonkin opinkohdan osaamista tai joidenkin yksittäisten sääntöjen noudattamista. Se ei ole ulkoa opittujen raamatunlauseiden toistamista, vaan Kristuksen seuraamista arkisissa askelissa, kotona, työpaikalla, perheenjäsenten kesellä, harrastusten parissa, luonnon helmassa.

RAKASTA JUMALAA YLI KAIKEN JA LÄHIMMÄISTÄSI NIIN KUIN ITSEÄSI

Mitä se voisi olla?

Sait Jumalalta elämän lahjan. Käytä lahjojasi, aikaasi, osaamis-

tasi vastuullisesti, iloisin ja vapain sydämin.

Jumalan rakastaminen on varmaankin sitä, että turvaudumme häneen, tunnustamme olevamme riippuvaisia Jumalasta ja hänen armostaan.

Luota Jumalaan. Luota siihen, että Jumala pitää sinusta ja läheistäsi huolen. Älä yritä jaksaa yksin, kulje käsi Kristuksen kädessä.

Jumalan rakastaminen on hänen luomiensa ihmisten rakastamista, erilaisuuden hyväksymistä, oikeudenmukaisuuden puolesta toimimista, eriarvoisuuden poistamista.

Rakastaminen on toisen ihmisen asemaan asettumista. Kohtele häntä niin kuin haluaisit itseäsi kohdeltavan.

Jumalan rakastaminen on hänen luomansa luonnon varjelemista ja viljelemistä, vastuullisia valintoja omassa arjessani, että tulevien sukupolvienkin olisi hyvä elää tässä maailmassa.

Jumalan rakastamista on myös kaukana meistä asuvien lähimmäisten muistamista, yhteisen leivän jakamista, elämän sanan välittämistä.

Jumalan rakastaminen on toivon ylläpitämistä. Luottamisesta siihen, että tulevista päivistä selvitään, askel kerrallaan, Jumalan avulla. Rohkaise itseäsi ja lähellesi annettuja ihmisiä muistamaan, että Jumala pitää luomastaan maailmasta huolta.

VAIN RAKASTETTU VOI RAKASTAA

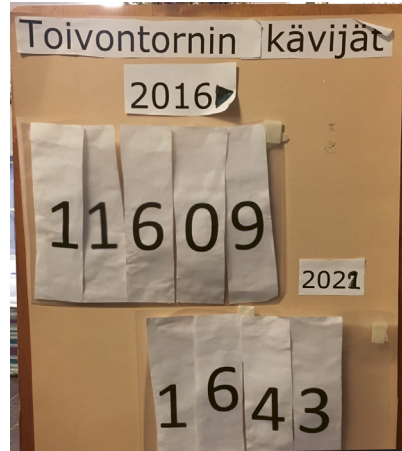
Rakkauden kaksoiskäsky antaa meille ohjeen, neuvon, käskyn, mitä ihmisenä tulee tehdä. Samalla se osoittaa, että olemme monella tapaa poikenneet Jumalan tahdosta.

Emmekö siis palaisi Jumalan luokse, sen Jumalan, joka armahdtaa katuvaan ja antaa anteeksi luokseen tulevalle.

Meitä kutsutaan yhteiseen pöytään konkreettisesti vastaanottamaan Jumalan rakkaus, anteeksiantamus rakkaudettomuudestamme, armahdus rakkauden puutteestamme. Jumala itse uudistaa meitä Henkensä kautta, varustaa meitä arjen palvelustehäviimme.

Vain ravittu voi ravita toisia. Vain rakastettu voi rakastaa toisia. ●

Tuula Sääksi

11 600

KÄVIJÄÄ

Kohtavaaran luonto- ja historiaapolun näköalatornilla on sen valmistumisesta lähtien syksyllä 2016 ollut kävijöitä – siis vieraskirjaan käyntinsä kuitanneita – tähän päivään 20.11.2022 mennessä 11 609 henkilöä.

TILAA PIRTIN VIESTI!

Tiedät, mitä Haikolassa tapahtuu!

Pirtin Viestin tilausmaksu 10 €! Viestikoktaan tilaaja ja osoite, muuten emme voi lehteä toimittaa!

Ilmoita myös, ellet enää halua lehteä! Sekin on tärkeä tieto turhien postitusten välttämiseksi.

LIITY YHDISTYKSEN JÄSENEKSI!

Jäseneksi liittyt maksamalla yhdistyksen vuosijäsenmaksun 20 € tai pysyvän jäsenmaksun 200 €. **Viestikoktaan maksajan nimi ja osoite.**

Tilinumero

Pohjois-Karjalan Osuuspankki, Nurmes Fl02 5299 0120 0478 72

PIRTIN VIESTI Nurmeksen evankelisen opiston ystävät ry:n lehti, 78. vsk

Tilausmaksu 10 euroa
Ilmestyy kerran vuodessa
Opistontie 7, 75970 Kohtavaara
p. 045 138 1648
haikola@haikolantalo.fi Haikolan talo
Taitto: Katja Kuittinen
Paino: PunaMusta Oy, Joensuu
ISSN 1797-741x (painettu)
ISSN 2489-3862 (verkkojulkaisu)

Maisema Kohtavaaralta Pieliselle

"Täällä ovat lähellä marjamaat ja kalavedet, luontopolku ja rauhoittavat hirsiseinät."

Haikola tarjoaa parastaan

"Täällä olet lähellä luontoa, Pielisen rannalla ja Kohtavaaran kainalossa".

Miksi Kohtavaaraan? Miksi Haikolaan?

● **Haluaisitko asua ja yrittää Pielisen rannalla?** Haikola tarjoaa siihen oivat mahdollisuudet.

● **Haluaisitko kehittää Haikolan talon toimintaa aikaisempaa tehokkaammaksi?** Eläkeläistalkoolaiset ovat Leader-hankkeiden avulla korjanneet tilat hyvään kuntoon ja tarjonneet jo kymmenen vuoden ajan viihtyisät puitteet tapahtumille ja perhejuhlille.

● **Haluaisitko vaalia vaara-asutuksen, vaaramaisemien ja Haikolan talon vuosisataisia perinteitä?** Kohtavaaralla näkyvät yhä esi-isien raivaajahengen

jäljet. Karjalaisosakunnan kesäjuhlan 1911 osanottajat ihastelivat maisemaa: "Kiivettiin vaaran harjalle ja se taulu, mikä siitä avautui katsojain silmään eteen, vetää vertoja Hjalmar Munsterhjelmien ja Werner Holmbergin parhaille maisemamaalauksille."

● **Haluaisitko johdattaa vieraita Kohtavaaralle levähtämään metsän rauhaan ja ihailemaan Toivontornilta näkymiä pohjois-Pielisen kolimaisiin maisemiin?**

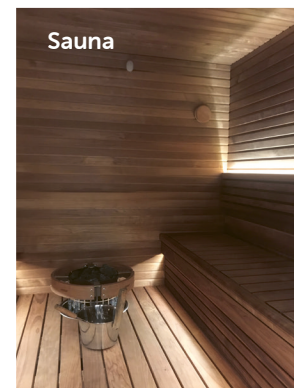
● **Haluaisitko, että matkalaiset kaukaakin voisivat tulla Haikolan rauhaan lepäämään ja kokoamaan voimia?**

Aitta

Sauna

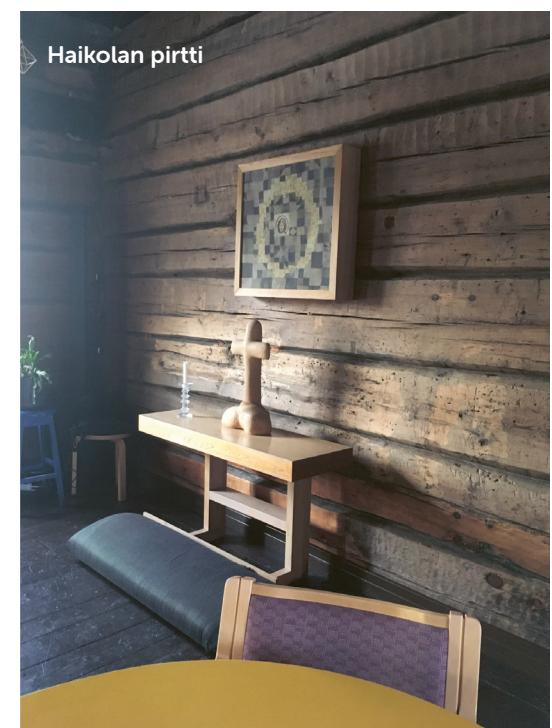

Saunatupa

"Täällä Lipinlahden kuutamot ovat vertaansa vailla."

Haikola

Haikolan pirtti

LISÄTIETOJA: Haikolan nettisivuilta ja puh. 040 5630741

www.haikolantalo.fi